

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Татарстан

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат: 598A1633FAC02C5CC79A04298BCE5715

Владелец: фахрдинова Лайсан Марсовна

Действителен с 01.12.2022 до 24.02.2024

Альметьевский муниципальный район

МБОУ "Миннибаевская СОШ "

РАССМОТРЕНО

Руководитель ШМО

Рахимова Э.М.

Протокол №1 от «15» августа
2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель по УВР

Галимова Р.И.

от «18» августа 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор школы

Фахрдинова Л.М.

Приказ №104 от «18» августа
2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

элективного курса по родному(татарскому) языку «Кызыклы
грамматика»

для обучающихся 3 класса

Миннибаево 2023

Аңлатма язуы

Татар теленнән гомуми белем бирүнең дәүләт стандарты - барлык төр белем бирү оешмалары өчен мәжбүри саналган кагыйдә һәм таләпләрне үз эченә алган һәм укуыту программаларының нигезен тәшкил иткән төп норматив-хокукый акт. Элеге стандарт белем бирү процессының эчтәлеген яңарту, аның нәтижеләрен югары сыйфатлы итү максатын күздә тотып төзелгән. Стандарт кысаларында татар теленнән гомуми белем бирү программаларының структурасына куелган таләпләр укуыту процессында исәпкә алынырга тиешле төп моментларны берләштерә. Стандарт проекты белем бирү күләмен һәм дәрәжәсен, татар теле буенча төзелгән программаларда татар теленең фундаменталь нигезен тәшкил иткән мәжбүри белем бирү минимумында системалылыкка һәм бөтөрлелеккә ирешү юлларын билгели.

Башлангыч гомуми белем бирүдә яңа федераль дәүләт стандартларының төп максаты һәм бурычы булып балаларда белем алырга кызыксыну һәм теләк уяту, мөстәкыйль уйларга, алган белемнәрен практикада куллана белергә өйрәтү тора. Яңа буын федераль дәүләт стандартларының принципияль аермалыгы булып белем алуның күрсәткеченә, нәтижәсенә ориентлашу тора.

Максат: кече яшьтәге мәктәп укучыларының татар теле фәне буенча белемнәрен киңәйтү, тирәнәйтү һәм ныгыту; укучыларны татар теленең кызыклы фән булуына төшендерү.

Бурычлар:

Дидактик:

- татар теленә уку фәне буларак кызыксыну үстерү;
- татар теле грамматикасы буенча белем, күнекмәләр булдыру;
- укучыларның сүзлек запасларын үстерү;
- укучыларда татар теленә хөрмәт һәм ихтирам тәрбияләү, телнең чисталыгын, дөреслеген саклау, телне, халыкның рухи мирасын өйрәнүгә кызыксыну уяту;

Тәрбияви:

- Китап белән эшли белү культурасы тәрбияләү;
- укучыларда фикерләү культурасы, кызыксыну формалаштыру һәм үстерү;

Үстерелешле:

- укучыларның фикер йөртүен һәм тапкырлыкларын үстерү;
- төрле сүзлекләр белән эшли белүләрен үстерү;
- балаларны текст, китап белән эш итү алымнарына өйрәтү.

Укучыларның белем, күнекмәләренә төп таләпләр

Укучылар белергә тиеш:

- татар теленең авазларын һәм хәрефләрен, аларның әйтелеш һәм язылыш үзенчәлекләрен аңлау;
- сузык һәм тартык авазларны;
- кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән яза белү;

- э, е, о, ө, я, ю, в, к, г, й, н, ң, х, һ хәрефләре, ый, йо, йө кушылмалары булган сүзләренә дөрес язу;

- сүзләрне ижекләргә бүлү;
- сүзлекләр белән эшли белү;
- табышмаклар, ребуслар, башваткычлар чишә белү.

Предметны укыту программасына нигезләнеп үзләштерү нәтижеләре

Шахескә юналтелгән УУГ (универсаль уку гамәлләре)

- үз эшчәнлегенең нәтижеләрен яхшыртуга ихтыяж формалаштыру;
- үз мөмкинлекләреңне бәяләү, тормыш тәҗрибәсен куллану;
- түгәрәктә үзенең белем һәм күнекмәләрен куллану;
- үз фикереңне әйтә белү;
- ижади эшчәнлеккә омтылыш булдыру;

Танып белү универсаль уку гамәлләре

- үзенә кирәкле информацияне таба белү; анализлый һәм информацияне бәяли белү;
- логик фикерләү чылбырын төзү;
- тәкъдим ителгән план ярдәмендә предмет, күренешләрне сурәтләү;
- тәҗрибә куллану аша нәтиҗә чыгару;

Регулятив (көйләгеч) универсаль уку гамәлләре

- -белгәнне һәм белмәгәнне аера белү;
- -үз эшчәнлегенең контрольгә алу, рәсемнәр ярдәмендә биремне үтәүнең дөреслеген тикшерү;
- -эшләнәчәк эшкә мөстәкыйль максат куя белү;
- -үз-үзеңне ихтыяр буенча көйләү;
- -бәяләү нәтиҗәсен шартлы символик формада чагылдыру;
- түгәрәктә өйрәнелгән материалның фәнне өйрәнүдәге, тормыштагы әһәмиятен ачыклау;
- -үтәлгән эшнең сыйфатын һәм дәрәжәсен билгеләү, уңышлылыгына бәя бирү; уңышсызлыklarның сәбәбен аңлай һәм ул ситуациядән чыгу юлларын таба белү.

Коммуникатив универсаль уку гамәлләре

- тыңлаучыларга аңлаешлы сөйләм төзү;
- күзаллау, фаразлау; логик фикер йөртү осталыгы; күршен белән хезмәттәшлек итү; фикерләү сәләтен үстерү, карарлар кабул итү һәм аны тормышка ашыру; үз фикереңне тулы, төгәл һәм ачык, аңлаешлы итеп әйтү, аны яклау;
- житмәгән мәгълүматны башкалардан сорашып белү; иптәшеңнең үз-үзен тотышы белән идарә итү.

Эчтәлек

Фонетика һәм орфоэпия

Авазлар һәм хәрефләр. Сузык һәм тартык авазлар. Авазларның калынлыкта-нечкәлектә ярашуы. Язуда сузык авазларны белдерә торган хәрефләр. Кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән язудың яңгырау һәм саңгырау тартыклар. Парлы һәм парсыз яңгырау-саңгырау тартыклар. Язуда

тартык авазларны белдерэ торган хәрәфләр. Татар теленә хас үзенчәлекле авазлар. *Е, ю, я* хәрәфләренәң сүз башында һәм сузык авазлардан соң ике аваз белдергән очракларын танып белү һәм шул хәрәфләр кергән сүзләргә дәрәс уку, язу.

Ижек.(Ижеклар Илендә) Сүзләргә ижекләргә бүлү, аларны юлдан-юлга күчерү.

Сүзнең язылышы.(Төрле-төрле сүзләр)

Бәйләнешле сөйләм. Сюжетлы рәсемнәр буенча бер темага берләштерелгән жөмлөләр төзү һәм язу.

Шигырь, мәкаль, әйтем һәм табышмаклар ятлау. Синоним, антоним, омоним, тамырдаш сүзләр.

Календарь-тематик план

№	Тема	Сә г. са ны	Дата		Искәр мә
			Кале нд. срок	Факт. срок	
Авазлар һәм хәрәфләр					
1.	Авазлар дөньясында	1			
2	Сүзләр илендә. Беренче очрашулар.(Табышмаклар чишү, “Эстафета” уены)	1			
3	Серле сүзләр.(Серле сүзләр турында хикәяләр, табышмаклар, әкиятләр тыңлау)	1			
4	Сүзләр Илендә дуслар сайлау. (Уен”Яхшы-начар. Игътибарлылыкка һәм матур язуга конкурс)	1			
5	Сүзләр Иленең байлыклары.(Башваткыч “Күпме туганнар, дуслар?”.Аңлатмалы сүзлек белән танышу. Уеннар:”Кем күбрәк?”, “Сүзләр чылбыры”)	1			
6	Сүзләргә гажәп әверелешләр. (Уеннар:”Күнелле хәрәфләр”, “Югалган сүз”)	1			
7	Алфавитта кунакта .(Орфографик сүзлек белән танышу. Пирамида”Бөтенесе дә А дан”. Уеннар:”Сихерле кое”, “Р га булыш”)	1			
8	Аваз һәм хәрәфләргә серләр.(Табышмаклар чишү. Авазларны дәрәс әйтүгә күнегүләр.)	1			
9	Сузыклар һәм тартыклар илендә.”Тапкырга-табышмак”уены.	1			
10	“Хаталар Корольлегендә”.(Уен “ Сихерле алмагач”. Ситуацияләргә чишү күнегүләр)	1			
11	Э-е хәрәфләре.Рәсем буенча хикәя төзү.	1			
12	Ө-е хәрәфләре. (Башваткыч” Сихерләнгән сүзләр”)	1			

14	Я.ю,е хәрәфләре. Искәртмәле диктант.	1			
15	Баш хәрәф. Кайда, кайчан?"Артык сүз" уены.	1			
Ижекләр Илендә					
16	Ижекләр Илендә.."Сүз яса", "Уйлап тап!" уеннары	1			
17	Сүзләрне юлдан-юлга күчерү. "Әйе-юк", "Хатаны тап!", "Югалган ижекләр" уеннары	1			
Төрле-төрле сүзләр					
18	Сүзләр Илендә гажәп хәлләр.(Игътибарлылыкка күнегүләр. Башваткычлар чишү. Туп белән уен"Сүзне дәвам ит!")	2			
19	Бертөрле, ләкин төрле-төрле сүзләр (омонимнар).(Табышмаклар, ребуслар, башваткычлар чишү.)	1			
20	Синоним-сүзләр.(Күңелле аттракцион «әйтеп бетер». Уен"Дустыңны тап!")	1			
21	Антоним сүзләр.(Антоним сүзләр белән уен «Уйлап тап!")	1			
22	Белдекләләр конкурсы. (Кагыйдәләрне кабатлау. Табышмаклар, мәкальләр, әкиятләр, хикәяләр)	1			
23	"Тугандаш" (гамырдаш) сүзләр.(Тамырдаш сүзләр турында сөйләү.Уен"Гажәп бакча" Ребуслар чишү. "Домино"уены.)	2			
24	Гадәти булмаган дәрәс. («Бөтенесе дә "А"дан. Сүзләр – антонимнар.)	1			
25	Күңелле кешеләр Клубында.(Башваткыч «А»дан башла!" Синонимнар һәм антонимнар табу. Омонимнарга карата уен.)	1			
26	Үткәннәргә сәяхәт.(Искергән сүзләр – архаизмнар (укытучы сөйләве). Борынгы сүзләр «музее»нда.)	1			
27	Хаталар Корольлегендә."Белмәмешкә булышу".Орфография законнары.	1			
28	Тестлар белән эш. Гадәти булмаган дәрәс	1			
29	Белгечләр конкурсы.(Кагыйдәләрне кабатлау. Кроссворд "Белгечләр конкурсы».)	1			
30	Киләчәккә юл.(Неологизмнар турында сөйләү. Уен «Уйлап тап!». Башваткычлар.)	1			
31	"Кызыклы грамматика" түгәрәген йомгаклау.	1			

Көтелгән нәтижәләр

1. Балаларның танып-белү активлыгын үстерү .
2. Белем алу сыйфатын яхшырту.
3. Мәктәп, район, республика күләмендә оештырыла торган интеллектуаль уен конкурсларда актив катнашу.

4. Балалар арасында дуслык, бердәмлек, коллективта үз – үзеңне дәрәс тоту сыйфатлары булдыру .

Список использованной литературы

1. Государственные образовательные стандарты по татарскому языку для начальных классов в Республике Татарстан, 2009 г.
2. Программы начального общего образования. Татарский и русский языки. 1-4 классы школ с татарским языком обучения. Казань. Издательство «Магариф». 2010 г.
3. Нуриева А.Х. Дидактические материалы по татарскому языку. Казань. 1989 г.
4. Журналы «Магариф». Казань.
5. Сборник письменных работ по татарскому языку для 1-3 классов. Казань. 1997 г.
6. Вагыйзов С.Г. Занимательная грамматика. Казань. 2002 г.

Лист согласования к документу № 101 от 15.11.2023
Инициатор согласования: Фахртдинова Л.М. Директор
Согласование инициировано: 15.11.2023 13:31

Лист согласования

Тип согласования: **последовательное**

№	ФИО	Срок согласования	Результат согласования	Замечания
1	Фахртдинова Л.М.		 Подписано 15.11.2023 - 13:32	-